

A monetary interest

דררא¹ דממונא –

OVERVIEW

The דררא differentiated between the case of ארבא, where ר"נ ruled כל דאלימ גבר, and the case of המחליף פרה בחמור where the משנה rules יחלוקו Regarding המחליף פרה בחמור there is a דררא דממונא (for each party); however by ארבא, it either belongs to one or to the other. תוספות clarifies the distinction.²

פירוש דדל טענתייהו מהכא יש ספק לבית דין דהי מינייהו הוה הולד –

The explanation of דררא דממונא is that even if we remove the claims of the litigants from the discussion (the litigants would not know what occurred), nevertheless there is a doubt by בי"ד to whom the calf belongs to; depending -

אם נולד קודם שמכר או אחר שמכר –

Whether the calf was born before the trade (it belongs then to the original בעל הפרה), or if it was born after the trade (it then belongs to the new בעל הפרה) –

דררא דממונא offers a similar case of תוספות:

וכן בשור שנגח את הפרה ונמצא עוברה בצדה³ (בבא קמא דף מו,א) –

And similarly in the case where an ox gored a cow and a dead fetus was found beside the cow, where סומכוס also rules יחלוקו;⁴ in that case as well -

בלא טענתם מסופקים בית דין איך היה מעשה אם קודם שנגחה ילדה או לאחר שנגחה –

Without the claims of litigants as to when the ולד aborted, there is this doubt by בי"ד, how the story happened; if the cow aborted before the goring, or after (and as result of) the goring.

דררא דממונא offers another case of תוספות:

וכן בשור רודף שור אחר והוזק (שם לה,א) –

And similarly in the case of an ox chasing another ox and the chased ox was wounded -

יש להסתפק אם בשורו הוזק או אי בסלע לקה –

There is also the doubt, whether he was wounded by the chasing ox, or he tripped on a stone and was wounded.

¹ דררא may mean a sort of connection or entanglement with the money.

² Seemingly by המחליף פרה בחמור it is also a case of 'אי דמר לאו דמר וכו'. See 'Thinking it over'.

³ See previous footnote # 14. (לה,א) ד"ה מאי תוס'.

⁴ תוס' ד"ה מאי תוס'. המע"ה disagree and maintain.

וכן בכל מקום דפליגי רבנן וסומכוס –

And similarly wherever the רבנן and סומכוס dispute whether we say המע"ה (the רבנן) or דררא דממונא⁵ (סומכוס), it is always a case of יחלוקו (the view of)

אבל הכא בזה אומר של אבותי שעל פי טענותיהן בא הספק אמרינן כל דאליס גבר:

However here by ארבה where each one claims, 'it belonged to my fathers', where the doubt arises only because of their claims, everyone (סומכוס and the רבנן) agrees that כדא"ג we rule.

SUMMARY

סומכוס ורבנן between מחלוקת (and the דבלא טענותיהם יש ספק לבי"ד means דררא דממונא is [only] by a דממונא).

THINKING IT OVER

According to (דבלא טענותיהם יש ספק לבי"ד means דררא דממונא) תוספות (that), why does the גמרא repeat itself and say, ליה דררא דממונא ולהוא אית ליה דררא דממונא, when it should have said דררא דממונא?!!⁶ Similarly why does the גמרא conclude (regarding ארבה), הכא אי דמר לא דמר ואי דמר לא דמר,⁷ when the גמרא should have concluded דררא דממונא ליכא?!

⁵ In the three case cited by תוס' (which are שור שנהג וכו', שור המחליף וכו', שור שהי' רודף and המחליף וכו'), whoever hears the facts to which all agree to (that there was an exchange and the calf was born either before or after; there was a goring and the abortion took place either before or after; an ox was chasing an ox, and the chased ox was hurt either by the ox or by a stone), it is evident that each party has a rightful claim (a דררא דממונא), because the facts bear it out. Therefore סומכוס maintains יחלוקו for it is as if בי"ד is telling each party, you have a rightful claim. However, by ארבה, if the litigants were not here, there would be no issue (to compel בי"ד to get involved) at all. Therefore we cannot rule יחלוקו (since the facts do not accord each litigant a rightful claim), but rather we rule כדא"ג. According to the חכמים (who maintain המע"ה even if there is a דממונא) the difference is that by ארבה there is no מוחזק and no מוציא therefore we rule כדא"ג (but not יחלוקו, since there is no דממונא).

⁶ See לה,א ד"ה התם, רשב"ם לה,א ד"ה התם, who explains דררא דממונא different from תוס', and according to his פשט it is justified why the גמרא states דררא דממונא למר ודררא דממונא למר.

⁷ This can be misleading; see footnote # 1.